

at styre på? Hvad skal vi have som overordnet styringsfilosofi i vores offentlige sektor? Der står jo to overordnede filosofier over for hinanden: en, der principielt går ud på at udforme minimumsstandarder til borgerne og brugerne, og så en, der handler mere om at stille nogle overordnede mål op og så i øvrigt overlade det til kommuner og regioner at fylde dem ud.

Der spørger jeg egentlig til den overordnede styringsfilosofi, vel vidende at der allerede er standarder om behandlingsgarantier osv. Mener Enhedslisten, at man på de enkelte specialeområder skal begynde at formulere konkrete minimumsstandarder, fordi Enhedslisten mener, at det vil være den gode måde at styre sundhedsvæsenet på fremover?

Vi mener, at det vil være principielt problematisk, hvis man begynder at gå ind og plastre sundhedsvæsenet til med minimumsstandarder på alle specialer. Så det er egentlig sådan en mere generel kommentar til det, jeg er ude efter.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg ville helst, at det ikke var nødvendigt med det her. Jeg ville helst, at det var fuldstændig indlysende, også når de sidder og foretager prioriteringerne ude i regionerne, at man selvfølgelig skal have gratis fødselsforberedelse, og at man selvfølgelig skal have ret til en jordemoder under fødslen osv. Jeg ville synes, det var klart bedst, hvis det var sådan.

Jeg ville synes, det var klart bedst, hvis alle børn, hvis man vurderede, at de havde psykiske problemer, selvfølgelig kom hen og fik afklaret og udredt deres situation inden for 14 dage osv. Det ville jeg klart synes var det bedste, men sådan er situationen bare ikke i dag.

For mig ligger den afgørende forskel på de to måder at lede den offentlige sektor på i Danmark i, om vi skal have en markedsstyret måde – som er det, regeringen gør, hvor man ved hjælp af pengeposer og ved hjælp af konkurrence, hvor alting skal måles og vejes, vil styre centralt – eller om man vælger at sige, at vi laver nogle rammer i noget lovgivning, og så er der ellers mulighed for lokalt at fylde de rammer ud, og hvor der også er de penge, der er nødvendige for at kunne fylde rammerne ud.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Op-*hold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 149:

Forslag til folketingsbeslutning om en styrkelse af børns retsstilling.

Af Lissa Mathiasen (S), Simon Emil Ammitzbøll (RV), Pernille Vigsø Bagge (SF) og Line Barfod (EL).

(Fremsat 10/4 2007).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Familie- og forbrugerministeren (Carina Christensen):

Det beslutningsforslag, som vi behandler i dag, omhandler en række forslag, som vi tidligere har behandlet i salen, senest ved behandlingen af beslutningsforslag nr. B 62, som vi drøftede den 13. maj 2005. Herudover bygger B 149 på den høring om børns retsstilling, som blev afholdt i Landstingssalen den 21. februar 2007, arrangeret af Retsudvalget og Socialudvalget.

Kl. 16.10

Formålet med forslaget er ifølge bemærkningerne at skabe en bedre retsstilling for børn i samfundet, men også at styrke børns klageadgang og muligheden for rådgivning og hjælp i konkrete sager. Forslagsstillerne har også foreslået, at børnekonventionen inkorporeres i dansk lovgivning, ligesom der opfordres til, at statsministeren træffer en politisk beslutning om, hvilken minister der har det overordnede ansvar for børnepolitikken i Danmark.

Når vi ser på børns rettigheder i samfundet, herunder deres muligheder for at blive hørt i alle sager, der vedrører dem selv, synes jeg, det er vigtigt at holde sig for øje, at der ikke må ske en ansvarliggørelse af børn. Børn skal have lov

til at være børn, og vi voksne må tage ansvaret for beslutninger, der vedrører børn.

I forældreansvarsloven, som jo blev enstemmigt vedtaget i går, har det netop været vigtigt at sikre, at børn ikke bliver ansvarliggjort i sager om forældremyndighed og samvær. Forældreansvarsloven lægger endvidere op til, at barnet altid er centrum i de afgørelser, som vedrører barnet, og at alle afgørelser træffes ud fra, hvad der er bedst for barnet. Barnets perspektiv skal belyses i alle sager. Dette skal gøres, uden at barnet bliver ansvarliggjort, og det er der flere eksempler på i loven.

For så vidt angår børns mulighed for at klage over afgørelser, der vedrører dem, er det selvfølgelig vigtigt at kende barnets holdning og vigtig, at barnets synspunkter kommer frem under sagens behandling. Men det er altså ikke ensbetydende med, at det altid er i barnets interesse at få tillagt en klageret. Barnet skal være klar til at kunne administrere en sådan ret, og her er det igen vigtigt at sørge for, at børn ikke ansvarliggøres unødigt.

Vi skal også passe på, at børn i de situationer ikke påvirkes til at klage eksempelvis af en forælder, der presser barnet til det. Jeg synes derfor, at det vil være problematisk at indføre en generel regel, der altid giver børn klageadgang. Om et barn skal have en selvstændig ret til at klage afhænger altid af, hvilken slags sag der er tale om. Her synes jeg også, det er vigtigt at nævne, at forældrene har et ansvar over for deres børn. Det er vigtigt at huske på, at forældrene i hvert fald i de fleste tilfælde har forældremyndigheden over deres børn, og det er således deres opgave at drage omsorg for barnet og træffe afgørelser om barnets personlige forhold ud fra dets interesse og behov.

I beslutningsforslaget opfordrer forslagsstillerne til, at regeringen inkorporerer børnekonventionen i dansk lovgivning. Regeringen har under behandlingen af et tidligere beslutningsforslag herom anført, at der ikke er planer om at inkorporere børnekonventionen, og det er der stadig væk ikke planer om.

Jeg vil her gerne understrege, at Danmark internationalt allerede har forpligtet sig til at overholde børnekonventionen. Det har betydet, at de rettigheder, som konventionen sikrer, allerede er kommet til udtryk i en række lovbestemmelser. Jeg vil her igen gerne nævne forældreansvarslo-

ven, hvor det i forbindelse med lovens tilblivelse har været en klar forudsætning, at loven er i overensstemmelse med børnekonventionen.

Regeringen er opmærksom på, at lovgivningen og dens administrative praksis hele tiden skal vurderes i forhold til børnekonventionen. Regeringen er også meget opmærksom på, at ny lovgivning er i overensstemmelse med menneskerettighedskonventionerne, herunder børnekonventionen. I den forbindelse skal jeg henvise til, at Justitsministeriet bl.a. vurderer dette i forbindelse med den lovtekniske gennemgang af alle lovforslag.

Ud over denne sikring af overholdelsen af børnekonventionen sker der i FN's Børnekomité hvert femte år en afrapportering om konventionens gennemførelse i Danmark. Det er også med til at sætte fokus på, at børns rettigheder bliver tilgodeset i dansk ret.

For så vidt angår forslagsstillerens opfordring til statsministeren om at træffe beslutning om, hvilken minister der har det overordnede ansvar for børnepolitikken i Danmark, kan jeg sige, at regeringen ikke finder grundlag for, at der træffes en sådan beslutning. Som jeg tidligere har nævnt, er der stor forskel på de sagsområder, der omfatter og inddrager børn, og det vil ikke være hensigtsmæssigt at udpege en minister som den overordnede ansvarlige for børnepolitikken.

Regeringen er af den opfattelse, at det altid vil være til børnenes fordel, at de enkelte ressortministre vedtager børnepolitikken på de områder, som hører under vedkommende. Regeringen kan således ikke støtte beslutningsforslaget.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg bemærkede, at ministeren sagde, at det ligefrem ville være problematisk at give børn klageadgang generelt. Så vil jeg godt høre ministeren forklare, hvordan det er i overensstemmelse med børnekonventionens artikel 12, som jo netop statuerer barnets ret til medbestemmelse og til at blive hørt i sager, der vedrører barnet. En forudsætning for, at artikel 12 kan siges at være fuldt implementeret, er, at der eksisterer effektive og børnevenlige klageprocedurer for børn i alle aspekter i deres liv. Hvordan harmonerer det udsagn, ministeren kommer med, med artikel 12 i børnekonventionen?

(Kort bemærkning).

Familie- og forbrugerministeren (Carina Christensen):

Som jeg også var inde på i min tale, gør vi meget ud af at sikre, at vores lovforslag lever op til børnekonventionen. Justitsministeriet er inde og sikre og tjekke op med hensyn til børnekonventionen i alle lovforslag, og det har de også gjort i forældreansvarsloven og i andre tilfælde.

Hvornår det kan være et problem at give en generel klageadgang til børn, mener jeg, det kan være i nogle sager. Jeg synes, det er vigtigt, at man altid fra sag til sag ser, hvilke muligheder man skal give børnene. Jeg synes, det er vigtigt, at man inddrager børn, at man hører børn, og at man også giver dem en klageadgang de steder, hvor det er hensigtsmæssigt. Men det kan være problematisk at give en generel høringsret og en generel klageret til børn, fordi der kan være sager, hvor det kan være uhensigtsmæssigt, at børn har sådan en ret – eksempelvis hvis en forælder i en svær situation ender med at presse barnet til at udnytte en klageret, som det måske ikke har ønsket. Derfor synes jeg, det er vigtigt, at vi er opmærksomme på det.

Som udgangspunkt synes jeg sådan set også, det er et sympatisk beslutningsforslag. Vi skal være meget opmærksomme på at sikre børnenes rettigheder så godt som overhovedet muligt. Men man skal ikke sige, at det altid er en fordel for børnene at blive inddraget i for høj en grad eller få en klageadgang i alle sager.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Det var sådan set ikke det, jeg spurgte om. Det, jeg spurgte om, var, hvordan ministeren vil forklare sammenhængen til artikel 12 i børnekonventionen, som helt klart foreskriver et barns ret til muligheden for klageadgang. Og så spørger jeg, hvordan det hænger sammen, når ministeren står her og siger, at der kan være situationer, hvor ministeren ikke mener at barnet skal have klageadgang.

Jeg mener, vi har forpligtet os meget klart i 1991, da vi underskrev og ratificerede børnekonventionen, så hvordan vil ministeren forklare, at der er en sammenhæng, og at der ikke tværtimod er en modsigelse mellem det, ministeren lige siger her, og børnekonventionen, som vi selv har ratificeret, endda under en borgerlig regering?

(Kort bemærkning).

Familie- og forbrugerministeren (Carina Christensen):

Jeg vil sige, at hvis vi skal have en meget juridisk forklaring på den her meget specifikke artikel, kan vi under udvalgsarbejdet spørge Justitsministeriet, så kan de svare helt præcist på det.

Det, jeg siger, er, at børn selvfølgelig som udgangspunkt skal høres og inddrages, de skal også have ret til at klage i de sager, hvor det er hensigtsmæssigt. Det, man lægger op til her, er en generel klageadgang for børn i så godt som alle sager, og der siger jeg, at der kan være sager, hvor det ikke er hensigtsmæssigt at give børn den her klageadgang. Men vi skal selvfølgelig leve op til børnekonventionens bestemmelser, og de steder, hvor man ifølge børnekonventionen skal give børn en ret til klageadgang, skal de selvfølgelig have det. Jeg mener bare ikke, der skal være tale om en generel klageadgang, for jeg mener faktisk ikke altid, det er til børnenes fordel.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Så forstår jeg ikke, hvorfor ministeren har noget imod forslaget, hvad angår klageadgang. Selvfølgelig kan man, hvis man identificerer, at der her er et område, hvor der ikke skal være klageadgang, argumentere for det og lave en speciel undtagelse på det område. Men her ligger der altså et forslag, som jo bygger på, at en lang række organisationer, der arbejder med børn til daglig, siger, at det her er det, de vurderer der skal til for at sikre børns retsstilling bedre i Danmark og for at leve op til børnekonventionen. Så ville det da være fornuftigt at lytte til det og ikke gå ud og sige, at det her ville være imod barnets tarv.

Jeg kan høre, at det, ministeren siger, er, at det ville være imod barnets tarv at give dem klageadgang, og det ville undre mig, hvis alle disse mange gode organisationer, der varetager barnets tarv, kom med et forslag, som var imod barnets tarv.

(Kort bemærkning).

Familie- og forbrugerministeren (Carina Christensen):

Nu er der jo mange elementer i det her beslutningsforslag, så der kan være mange årsager til, at vi afviser det.

Først står der her, at det i praksis skal være hovedreglen, at børn inddrages, altså en generel

hovedregel. Så står der også, at det skal være en hovedregel, at børn skal have let adgang til en klageadgang. Og der mener jeg altid, det må være afhængigt af den enkelte sag. Det kan ikke altid i alle sager være en fordel, at man har en let klageadgang, for der kan være forældre, der står i en ulykkelig situation, som kan føle sig fristet til at presse børn, hvis de har en let klageadgang.

Jeg synes, man skal inddrage børnene. Vi skal selvfølgelig leve op til børnekonventionen, og jeg synes som udgangspunkt også, det er et meget sympatisk beslutningsforslag. Jeg lægger selvfølgelig meget stor vægt på, at der er mange organisationer, der har været inddraget i det her arbejde. Vi er ikke positivt indstillet over for den generelle klageadgang, men de steder, hvor det er relevant, skal der selvfølgelig være en klageadgang.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg skal bare lige forstå ministeren. Ministeren siger, der er flere elementer i det her forslag, som hun godt kan støtte – det kan vi jo så kigge nærmere på under udvalgsarbejdet – men ministeren vil så ikke være med til at skrive under på, at børn skal have klageadgang i alle sager. Så kan ministeren jo under udvalgsarbejdet svare på, hvad det er for nogle områder, hvor ministeren ikke mener der skal være klageadgang, og så kan vi se på det. Det er jo bare en helt anden ting end at sige, at man er imod, at børn skal have klageadgang.

Hvad angår forældreansvarsloven, som vi lige har haft et kæmpe arbejde om, var vi jo netop inde på, hvordan vi udformede reglerne, så børn fik meget større indflydelse på de sager, der i den grad har betydning for dem selv.

Jeg håber da, at det betyder, at ministeren vil være lidt mere positiv under udvalgsarbejdet og komme med de konkrete ting, hvor ministeren mener, at man ikke lige kan gennemføre forslaget, men ellers godt kan.

(Kort bemærkning).

Familie- og forbrugerministeren (Carina Christensen):

Nu har jeg jo altså gennemgået de dele af forslaget, som vi i hvert fald ikke kan støtte, bl.a. at der står, at børnekonventionen skal inkorporeres i dansk lovgivning. Det har vi svaret på at vi ikke synes er nødvendigt, og vi sørger for, at lovgivningen lever op til det. At vi skulle beslut-

te ressortfordeling, hvad angår børn, synes jeg måske heller ikke er så hensigtsmæssigt. Så alene derfor kan vi ikke støtte det.

Kl. 16.20

Jeg synes generelt, det er et sympatisk forslag, og vi ønsker også at styrke børns retsstilling. Vi siger bare: Man skal ikke have den her tro på, at fordi man giver en generel klageadgang, så er børn pr. definition bedre stillet, for sådan er det ikke i alle sager. Men selvfølgelig er vi også interesseret i, at de skal høres og inddrages, og de skal også have klageadgang i de sager, hvor det er relevant.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til familie- og forbrugerministeren. Den første ordfører er hr. Søren Pind.

Søren Pind (V):

Det foreliggende beslutningsforslag består af seks punkter:

Med hensyn til det første punkt om, at børn skal høres i alle sager, der vedrører dem, dog begrænset af et modenhedskriterium, skal jeg bemærke, at vi i Venstre ikke kan støtte dette punkt.

Forslaget er for så vidt udtryk for et uden tvivl fromt ønske, men vi finder det betænkeligt at formulere en så vidtgående og helt generel regel, der ikke er egnet til at sikre, at barnet konkret og specifikt kommer til orde i de sager, hvor der eksisterer et behov for det. Såfremt forslagsstillerne mener, der er specifikke områder, hvor børnene ikke har tilstrækkelig mulighed for at blive hørt, ja, så vil Venstre naturligvis gerne tage en debat om det.

Det er ligeledes et problem at indføre en generel regel som den foreslåede af den grund, at børn kan blive eller føle sig ansvarlige for en beslutning truffet af den offentlige forvaltning.

Endelig er der hensynet til børns begrænsede forståelse af deres egen situation. Det er ingen hemmelighed, at børn ofte ikke kan overskue komplekse situationer og forstå, hvad der vil gavne dem bedst.

Vedrørende det andet punkt om, at børn skal have let adgang til at klage over afgørelser, der vedrører dem, er det principielt de samme betragtninger, der gør sig gældende, som anført angående den foreslåede høringspligt.

Vi kan ikke lægge ansvaret for klager over på barnets skuldre. Med en afgørelse, der måske er til skade for barnet, vil barnet blive ansvarliggjort, fordi det ikke klagede. Det må naturligvis

være forældrene eller værgen, der har barnets bedste for øje. Igen på dette punkt er Venstre betænkelig ved at indføre en så generel regel, men er også i denne sammenhæng villig til at kigge på de sagsområder, hvor der måtte eksistere et reelt behov for en regel om en decideret klageadgang for børn.

Det tredje punkt er, at der skal opbygges et netværk af professionelle rådgivere, som skal hjælpe børn lokalt med at konkretisere, om der er grundlag for at klage. I dag er det således, at den enkelte myndighed, der har ekspertisen på et givet felt i forvejen, har en vejledningspligt, hvorfor forslaget i realiteten er overflødig.

Med hensyn til forslaget fjerde punkt om in-korporation af børnekonventionen: Denne konvention kan allerede nu påberåbes ved både domstole og myndigheder, hvorfor en sådan konkret indarbejdelse i dansk lovgivning ikke efter Venstres opfattelse er nødvendig.

Til det fjerde punkt knytter sig også det femte om en fuldstændig gennemgang af al relevant lovgivning og eventuelt ændring for at sikre overensstemmelse med børnekonventionens ånd og bogstav. Med Danmarks ratificering af konventionen i 1989 blev al relevant lovgivning gennemgået. Lovforslag, der er fremsat siden, er blevet gennemgået af Justitsministeriets Lovkontor med henblik på at sikre, at der ikke er sket brud på vore internationale forpligtelser. Det skulle derfor være mærkeligt, om noget sådant forekom, og Venstre ser derfor ikke et behov for en gennemgang som den foreslåede.

Endelig kan Venstre ikke støtte forslaget sidste punkt, der opfordrer ministeren til at træffe en politisk beslutning om, hvem der har det overordnede ansvar for børnepolitikken i Danmark. Barnets tarv inden for de enkelte sagsområder varetages, som også ministeren var inde på det, bedst af de respektive ressortministre.

Afslutningsvis skal jeg på Venstres vegne sige, at vi naturligvis finder det særdeles vigtigt, at vi også fra statens side skaber gode betingelser for det enkelte barn som et supplement til forældrenes ansvar for egne børn. Men forslaget er for generelt og for vidtgående og efter vores opfattelse ikke egnet til at sikre dette, hvorfor vi ikke kan støtte forslaget.

Jeg skal meddele, at da den konservative ordfører er syg, kan de ikke støtte forslaget. Eller rettere: Fordi han er syg, skal jeg meddele, at Det Konservative Folkeparti heller ikke kan støtte forslaget. Det var lidt langt, men jeg tror, man forstod, hvad jeg sagde.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil godt høre, om det på nogen måde gør indtryk på Venstres ordfører, at samtlige de organisationer, der i dagligdagen er tættest på børn her i Danmark, kommer med en stor appel. De gjorde det i forbindelse med den høring, vi havde. De har gjort det i form af, at de har sendt en meget velunderbygget og velfunderet hilsen til Retsudvalget.

Gør det slet ikke indtryk, at så mange organisationer, som tilfældet er her i dag, otte stykker af slagsen plus tre andre, rent faktisk går ind og siger: Vi opfordrer kraftigt til, at det er børnenes tarv, der her bliver tilgodeset?

Kl. 16.25

(Kort bemærkning).

Søren Pind (V):

Det gør altid indtryk, når folk siger noget, men jeg må på den anden side sige, at jeg jo har redegjort for de politiske overvejelser, der ligger bag vores afvisning af forslaget.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Ja, det var da et klart svar, så det vil sige, at man sådan set mener, det er underordnet, at der kommer en så kraftig henstilling fra så mange organisationer, som bakker op om det, som man rent faktisk blev enige om at støtte under en borgerlig regering i 1991.

Så er der sådan set et syvende punkt, som jeg slet ikke hørte hr. Søren Pind forholde sig til. Det er at gå ind og give Ombudsmanden en særlig beføjelse til at prioritere sager om børn på samme måde, som vi fra Folketingets side i 1993 anmodede Ombudsmanden om at prioritere sager om handicappede. Det vil jeg da godt høre hvordan Venstre stiller sig til. Det ville betyde, at der af egen drift fra Ombudsmandens side ville være mulighed for at kunne gå ind i sager, plus at børn i langt højere grad ville være godt stillet.

Det er klart, at ministeren ikke skal svare på det, for det er noget, Folketinget skal tage stilling til, og derfor vil jeg godt høre Venstres svar på det.

(Kort bemærkning).

Søren Pind (V):

Det kan meget vel være, at jeg i de seks punkter, der er listet op i forslaget, har overset et syvende punkt. Det skal jeg naturligvis beklage, al den stund der kun er opregnet seks punkter.

Men vi er altid villige i Venstre – det tror jeg også fru Lissa Mathiasen ved – til at kigge på Ombudsmandens beføjelser. Fru Lissa Mathiasen ved også godt, at vi i Venstre har en dybtfølt sympati for i så vidt et omfang, det overhovedet er muligt, at udvide Ombudsmandens kompetencer, så det har jeg intet imod at drøfte.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Vi siger tak til hr. Søren Pind, og næste ordfører bliver fru Karin Nødgaard.

Karin Nødgaard (DF):

Da Dansk Folkepartis ordfører på dette beslutningsforslag ikke har mulighed for at være til stede, skal jeg hermed på hans vegne fremføre følgende:

Børns ve og vel ligger os alle på sinde, og Dansk Folkeparti deler forslagsstillernes omsorg for børns trivsel. Med beslutningsforslaget ønsker forslagsstillerne at styrke børns retsstilling, herunder give klageadgang og implementere børnekonventionen i dansk lovgivning, og at alle love skal gennemgås og eventuelt tilrettes, og endelig at der skal udnævnes en ansvarlig børneminister.

I forvejen er der i dag rige muligheder for at høre børn i sager, der vedrører dem, f.eks. i sager om forældremyndighed. Umiddelbart virker dette forslag som et forslag, hvis formål – hvis det skulle blive vedtaget – ville være at skabe flere job i den offentlige sektor med en ansvarliggørelse og en unødigt voksengørelse af børn til følge. Der ville være en risiko for, at børn blev brugt i et magtspil mellem voksne, og endelig ville det afføde et administrativt kaos.

Der skal ikke kommenteres på alle enkeltpunkterne, men blot erindres om, at Danmark i forvejen har forpligtet sig til at overholde børnekonventionen, ligesom al form for lovgivning bliver vurderet i forhold til konventioner, Danmark er tilsluttet.

Endelig vil forslagsstillerne have fastlagt, hvilken minister der har det overordnede ansvar for børnepolitikken i Danmark. Der er allerede mange ministerier i Danmark, og der er et familieministerium, så efter Dansk Folkepartis opfattelse fungerer det udmærket nu, hvor mange sager vedrørende børn varetages der, og derudover vurderes det fra forslag til forslag, under hvilket ministerium det vil være mest naturligt at placere det. Dansk Folkepartis vurdering er derfor, at børnepolitikken varetages af den minister, som en bestemt lovgivning hører under.

Afslutningsvis skal jeg på vores fraværende ordførers vegne meddele, at Dansk Folkeparti ikke kan støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil også godt spørge fru Karin Nødgaard til det syvende punkt. Det er, som om man har glemt, at der er et syvende punkt, fordi det er Folketinget, der tager stilling. Det er spørgsmålet om Ombudsmanden.

Nu hørte vi lige, at Venstre egentlig var positiv. Må jeg forstå, må jeg konkludere, når ikke der bliver sagt noget, at man også fra Dansk Folkepartis side vil være positive med hensyn til at udvide, så der kommer en særlig beføjelse til Ombudsmanden til at kunne have en særlig bevågenhed i forhold til børn?

(Kort bemærkning).

Karin Nødgaard (DF):

Generelt må jeg jo sige om Ombudsmanden, at det er en vigtig institution, og derfor er den selvfølgelig også vigtig i forhold til børn. Om der skal laves nogle ekstra foranstaltninger deromkring, har vi ikke drøftet på nuværende tidspunkt.

Kl. 16.30

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Så bliver det hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører. Det er et rigtig flot navn.

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Det Radikale Venstre kan måske ikke så overraskende som medforslagsstiller af dette beslutningsforslag tilslutte sig forslaget.

Forslaget er jo kommet i stand på baggrund af den høring, der var om børns retsstilling, som var arrangeret af Retsudvalget og Socialudvalget, og som blev afholdt den 21. februar i år. Der kom et forslag fra en lang række organisationer, som beskæftiger sig med de vilkår, der gælder for børn og unge, om at styrke børn og unges retsstilling i Danmark. Disse organisationer er Amnesty International, Børns Vilkår, Børnerådet, DSI, Dansk Ungdoms Fællesråd, DUI-LEG og VIRKE, Red Barnet, Red Barnet Ungdom m.fl.

Af det papir, som de overgav til Retsudvalget, fremgår det, at de gerne vil have børnekonventionens artikel 12 implementeret på en lang række måder i forhold til, hvordan det gælder i dag:

Børnekonventionens artikel 12 statuerer barnets ret til medbestemmelse og til at blive hørt i sager, der vedrører barnet. Det er en forudsætning for, at artikel 12 kan siges at være fuldt implementeret, at der eksisterer effektive og børnevenlige klageprocedurer for børn i alle aspekter af deres liv.

Det er vi så kommet med seks konkrete forslag til i det her beslutningsforslag – på baggrund af det papir, som organisationerne kom med. Det kan deles op i flere grupper, jeg synes hovedsagelig i to hovedgrupper.

Først er der de tre punkter, der handler om, dels at det i lovgivningen såvel som i praksis skal være en hovedregel, at børn skal høres i alle sager, der vedrører dem, kun begrænset af et modenhedskriterium, og det synes jeg er vigtigt at få med, når man har lyttet til debatten i dag; dels som det andet punkt, at børn og unge skal have let adgang til at klage over afgørelser, der vedrører dem; dels som det tredje punkt, at der skal opbygges et landsdækkende netværk af professionelle rådgivere, som skal hjælpe børn lokalt med at konkretisere, om der er grundlag for at klage, og hjælpe barnet videre, hvis der skal klages.

Hvad angår punkt 2 og punkt 3, synes jeg netop, at de hænger rigtig godt sammen med, at der ikke alene skal være effektive klageprocedurer, men at de også skal være børnevenlige. Det er ikke nok, at der er mulighed for at få en rådgivning i forhold til en konkret klage, hvis ikke der er tale om målrettet rådgivningshjælp, som tager sig af, at der er tale om børn, der skal klage.

Den anden halvdel af forslaget, punkt 4-6, handler om, at børnekonventionen skal inkorporeres i dansk lovgivning, at alle relevante love skal gennemgås og om nødvendigt tilrettes, hvis de ikke er i overensstemmelse med børnekonventionens bogstav og ånd, og endelig en opfordring til statsministeren om at træffe en klar beslutning om, hvilken minister der har det overordnede ansvar for børnepolitikken her i Danmark.

Vi synes, det er bedst, at der ikke er nogen tvivl, og at man altid får sørget for at gennemgå lovene, inden de fremsættes, sådan at man også er sikker på, at både bogstav og ånd i forslaget netop er i overensstemmelse med børnekonventionens bogstav og ånd.

Vi synes også, at det ville være en rigtig god idé, at man, ligesom man havde tidligere under, hvad skal vi kalde dem, Nyrup-Jelved-regerin-

gerne, har en minister, som man er sikker på har ansvaret for børnepolitikken i Danmark.

Ud over de seks punkter, der er i selve forslaget, så foreslås det også omme i bemærkningerne på side 4 og 5, at man eventuelt også kunne tage et initiativ i relation til Folketingets Ombudsmand, sådan at børn får en øget mulighed for at klage her.

Det er meget sjældent, at der i praksis klages til Ombudsmanden af børn, men mange af Ombudsmandens sager vedrører eller berører børns forhold. Derfor har forslagsstillerne forestillet sig, at Folketinget træffer en beslutning om at opfordre Folketingets Ombudsmand til at prioritere sager om børns retsstilling og dermed også give dette område en øget bevågenhed, på samme måde som man tidligere har gjort det med henblik på at prioritere sager på handicapområdet.

Med disse ord skal jeg endnu en gang gentage, at Det Radikale Venstre støtter forslaget.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Nu bliver det hr. Poul Henrik Hedeboe som ordfører.

Kl. 16.35

Poul Henrik Hedeboe (SF):

Jeg skal sige, at SF's ordfører på området, Pernille Vigsø Bagge, desværre ikke kan være til stede, så jeg vil fremføre følgende og sige, at SF jo er medforslagsstiller af forslaget, og at det derfor er klart, at vi går ind for det.

Med det her forslag opfordres regeringen til at styrke børns retsstilling ved at inddrage børn i alle sager, der vedrører dem, kun begrænset af et modenhedskriterium, samt ved at sikre, at børn og unge skal have let adgang til at klage over afgørelser m.v., der vedrører dem.

Men det er ikke nemt for børn at finde ud af, om der skal klages og i givet fald hvordan. Derfor foreslår vi også, at der opbygges et landsdækkende netværk af professionelle rådgivere, som skal hjælpe børn lokalt med at konkretisere, om der er grundlag for at klage, og hjælpe barnet videre, hvis der skal klages.

Forslaget er et af mange, som SF og andre partier har fremsat igennem de sidste år. Det er et forslag, der blev konkretiseret efter en høring, som Retsudvalget holdt, og der er som også tidligere sagt en lang række organisationer, som opfordrer til og står bag dette forslag.

Vi skal indrømme, at der er sket ændringer i børns retsstilling, efter at børnekonventionen

blev ratificeret i 1991, men med den nu vedtagne lov om forældreansvar er det tid til at gå videre, for indsatsen er ujævn og ikke styret af en overordnet politisk målsætning om at skabe en bedre retsstilling for børn i almindelighed.

På en række lovgivningsområder er der således alvorlige huller i sikringen af børns retsstilling, og generelt ses en vis ujævnhed og inkonsekvens på tværs af lovgivningsområderne. Vores eksempel på sundhedsområdet er sigende for retstilstanden generelt. Inkonsekvensen skrider faktisk til himlen: Mens 15-årige har selvbestemmelsesret ifølge patientlovgivningen og således har ret til at modsætte sig livsforlængende behandling, kan piger på mellem 15 og 17 år som hovedregel stadig ikke få abort uden forældrenes samtykke.

Samtidig er det et udbredt problem, at børn ikke informeres om eller inddrages i den nødvendige behandling af dem, hvilket selvfølgelig rammer særlig hårdt, når børnene har et handicap, som kræver livslang kontakt med behandlingssystemet.

Som tidligere sagt er SF med i forslaget og støtter det varmt.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg siger tak til ordføreren og beder den næste ordfører, fru Line Barfod, komme på talerstolen.

Line Barfod (EL):

Enhedslisten er medforslagsstiller og støtter selvfølgelig også forslaget. Man kan sige, at det har været et godt eksempel på en positiv proces omkring at udarbejde et forslag, som, når vi en dag får et andet flertal, jo også vil blive til lovgivning.

Som andre har været inde på, er det jo, fordi vi havde fremsat forskellige forslag i Folketinget om børns retsstilling og først holdt en intern eksperthøring i Socialudvalget og i Retsudvalget og senere en offentlig høring, hvor en række organisationer så kom med deres input til, hvor der var behov for at styrke børns retsstilling. Og det er jo så det, vi har udarbejdet forslaget på baggrund af. Med hensyn til børnekonventionen synes vi, det er fuldstændig indlysende, at den bør inkorporeres i dansk ret. Vi har kunnet se på andre områder, at det gør en forskel, om en konvention er inkorporeret eller ej. Hvad angår torturkonventionen, har regeringen jo måttet bøje sig så langt, at der nu er et udvalg, der sidder og ser på inkorporeringen af torturkonventionen i dansk ret, fordi man har kunnet se, at det

faktisk gør en forskel, om noget bare er noget, vi har tilsluttet os, eller det faktisk er inkorporeret.

Hvad angår børnekonventionen, mener vi, det er nødvendigt at få den inkorporeret, også fordi det jo ville stille krav om, at vi, som der står i forslaget her, og som organisationerne har peget på, skal gennemgå alle de relevante love for at se, om vi lever op til det. Jeg er ikke sikker på, det havde gjort nogen forskel, men det kunne dog være, at det havde betydet, at man f.eks. i den nye lov om dagtilbud, som vi behandler i øjeblikket, havde haft en formålsbestemmelse, som ikke handlede om arbejdsmarkedets behov, men som handlede om børnenes behov.

Jeg synes, det er ret besynderligt, at man kan vælge at sige, at man laver en hel lov om dagtilbud, der jo burde handle om børn, uden at man har børnene med i formålsbestemmelsen som det allervigtigste, den lov skal tage hensyn til.

Der har været diskuteret noget her i debatten om klageadgang og det, at man skal kunne høre osv. Man kan sige, at det jo er mange forskellige typer sager, vi taler om. Der er stor forskel på, om vi taler om et barn, der skal tvangsanbringes, om vi taler om et barn i forbindelse med en forældremyndighedssag, eller om vi taler om nogle børn, der klager på skolen, fordi toiletterne aldrig er rene og det er umuligt at komme på toilettet, fordi der simpelt hen er elendige forhold. Det er nogle helt forskellige sager; derfor skal der selvfølgelig også være forskellige tilgange til dem. Men det, der er afgørende, er, at der er brug for at have en børnevinkel på det her spørgsmål, og der er brug for, at vi i større omfang anerkender, at børn har egne rettigheder.

Kl. 16.40

Jeg er også glad for, at der i forslaget her og i det, organisationerne er kommet med, er kommet den vinkel, som vi har haft, med, nemlig at det er nødvendigt at have nogle, som tager børnene i hånden, når de henvender sig, altså, at der, når børnene står i en eller anden situation, er nogle, de kan ringe til, og som så rent faktisk hjælper dem, så det ikke er sådan, at børnene selv skal sætte sig ned og formulere lange, udviklede breve og klageskrivelser osv., men at der faktisk er nogle, der kan tage dem i hånden og hjælpe dem nu og her. Det har vi bl.a. set i forbindelse med Børnetelefonen og andet, at der altså er et stort behov for, at man har nogen, der kan hjælpe en, og som kan støtte en – og det er ikke altid ens forældre, for nogle gange er det jo også forældrene, man har en konflikt med – og derfor er det vigtigt, at vi får opbygget et sted,

hvor man kan ringe hen, og hvor der så er nogen, der tager barnet i hånden.

Så vi håber, at vi under udvalgsarbejdet kan komme lidt længere med det her forslag, og i hvert fald så, når vi får et andet flertal, kan få det gennemført.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Og så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Lissa Mathiasen.

Lissa Mathiasen (S):

Tak til ordførere og minister for en debat, som jeg i hvert fald vil vælge at tage som en positiv debat, og det vil jeg gøre, ud fra at jeg hørte, at der fra ministerens side blev sagt, at der er flere positive vinkler. Godt, så lad os arbejde videre med dem. Jeg hørte, at der fra Venstres side blev sagt: Vi har nogle konkrete punkter. Lad os kigge på dem. Og på den måde synes jeg egentlig, at vi på sådan en fredag eftermiddag her skal glæde os over, at der rent faktisk i hvert fald er sket en lille åbning, og det synes jeg også der er god grund til.

Det er i år 18 år siden, børnekonventionen blev vedtaget, og i 1991 blev den ratificeret her i Folketinget; det vil sige, at det var her, at vi fra dansk side altså besluttede os for at ville bruge børnekonventionen som grundlag for også at sikre barnets bedste.

Set i forbindelse med det skal jeg da ikke lægge skjul på, at vi meget gerne så – det er det, der står i forslaget – at statsministeren traf en politisk beslutning om, hvilken minister der skal have det overordnede ansvar for børnepolitikken i Danmark.

Vi havde under den tidligere socialdemokratiske ledede regering fået nedsat et tværministerielt børneudvalg med en tovholder, som var socialministeren, som børnene hørte under på det tidspunkt. Det var jo netop ud fra ønsket om at få overblik over de forskellige ministeriers initiativer, som vedrørte børn.

Herunder blev det også besluttet at udvide arbejdsfeltet, sådan at udvalget i højere grad kunne leve op til de krav, der stilles i børnekonventionen, og sikre, at de enkelte fagministre var opmærksomme på at indtænke børns forhold i deres initiativer, for det er ikke kun den minister, der sidder med, skal vi sige, de store forslag; der er en lang række andre initiativer, når vi kigger på det lovgivningsmæssigt, som vedrører børn, og derfor er det væsentligt, at de

øvrigt fagministerier også rent faktisk kommer ind.

Derfor var vi jo rigtig, rigtig kede af, at man fra den borgerlige regerings side som noget af det første valgte at nedlægge det tværministerielle børneudvalg, for vi mener, at man i centraladministrationen rent faktisk mistede muligheden for at sikre, at de enkelte fagministre får gennemført initiativer, uden at overveje, hvordan initiativerne rent faktisk berører børn og unge.

Det er jo heller ikke helt tilfældigt, at vi kommer med det her forslag set i forhold til, som det allerede har været nævnt, at en stribe organisationer rent faktisk har sendt en henvendelse til os. 11 organisationer og aktører har sendt en hilsen med en meget kraftig appel til det danske Folketing om at få børnekonventionen inkorporeret i den konkrete lovgivning: at få sikret, at børns rettigheder bliver styrket, at børns rettigheder bliver hørt, at børns udsagn bliver hørt, at børn får lettere ved at klage over afgørelser, som vedrører børns liv og levned.

Der har allerede fra visse ordføreres side været nævnt nogle konkrete eksempler. Jeg kunne også nævne mange. Jeg synes, det er helt naturligt. Vi skylder børnene – vi skriver 2007 – at få lov til at blive hørt.

Kl. 16.45

Det er jo grotesk, når vi f.eks. oplever sager, hvor et barn anbragt uden for hjemmet rent faktisk kommer i den situation, at det ikke har krav på at blive hørt, hvis det bliver hjemtaget. Det berører dog et barn meget alvorligt. I en anden kategori kan man tage en ung i 9. klasse, der kommer ud for at blive bortvist fra skolen. Barnet, den unge, har ikke mulighed for selv at komme med udsagn, har ikke mulighed for at blive hørt.

Sådan kunne jeg nævne en stribe områder, som vi finder rent faktisk er krænkende.

Vi mener, at der er brug for at styrke børns retsstilling. Og vi kan også gøre det – og det er det, vi lægger op til her – på en anden måde, som supplement. Det var ved at gå ind og styrke Ombudsmandens rolle i forhold til børnene – og jeg håber, at partierne vil være positive over for det, jeg hørte i hvert fald, at der var positive signaler fra Venstre, og jeg håber også, at de øvrige borgerlige partier vil være positive over for det – altså styrke den på den måde, så vi på samme måde som i 1993, hvor vi sagde, at vi godt ville have Ombudsmanden til at have særlige beføjelser til at kunne gå ind med særlig bevågenhed i

forbindelse med handicappede, på en meget positiv måde kunne sikre, både at Ombudsmanden af egen drift kunne gå ind i de her sager, og at man generelt ville lægge en større styrke ind. Og det håber jeg meget at vi undervejs i udvalgsarbejdet også kan komme videre med.

Så jeg vil godt sige tak for debatten. Jeg håber, at vi både generelt i forhold til forslaget og også i forhold til Ombudsmanden undervejs i udvalget kan blive enige om, at her er der nogle ting, som vi kan gøre langt, langt bedre, end tilfældet er i dag med hensyn til at styrke børns retsstilling. Det fortjener vores børn. Det er dem, der skal køre vores samfund videre, når vi ikke er her mere. Vi har brug for dem. Vi skylder dem også, at vi tager dem alvorligt. Men tak for debatten.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 151:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod markedsføring af usunde føde- og drikkevarer til børn under 16 år.

Af Mette Gjerskov (S) m.fl.
(Fremsat 10/4 2007).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Familie- og forbrugerministeren (Carina Christensen):

Jeg vil gerne starte med at takke forslagsstillerne for de gode intentioner, der ligger bag beslutningsforslaget. Vi er jo alle sammen enige om, at målet er at få vendt udviklingen og få flere til at

spise sundere og bevæge sig noget mere i hverdagen, og heldigvis er vi også i samfundet mange, der arbejder for det, også i industrien og i detailhandelen.

Regeringen kan ikke tilslutte sig Socialdemokraternes ønske om et dansk forbud mod markedsføring af usunde fødevarer rettet mod børn. Det er der flere årsager til.

For det første findes der ikke nogen enkeltstående initiativer, der kan vende den nuværende udvikling, hvor stadig flere danskere bliver overvægtige. Sundhed er et fælles ansvar, og det kræver, at alle påtager sig et ansvar for egen sundhed og for andres sundhed: den enkelte, familien, frivillige organisationer, skoler og daginstitutioner, sundhedsvæsenet, arbejdspladser, fødevarerindustrien, detailhandelen, kommuner og staten. De offentlige myndigheder har i den sammenhæng en vigtig rolle at spille, og fremme af sund livsstil er da også et højt prioriteret område for regeringen.

Vi har derudover allerede i dag en regulering af producenternes muligheder for at markedsføre deres produkter. Denne regulering findes både i fødevarerlovgivningen, der skal sikre, at mærkningen og præsentationen af fødevarer ikke vildleder forbrugerne, og i markedsføringsloven og i en vejledning fra Forbrugerombudsmanden, der gør det muligt at gribe ind over for vildledende reklamer for fødevarer. Producenterne har således ikke frit spil til at markedsføre deres produkter over for hverken børn, unge eller voksne.

Ud over lovgivningen har nogle producenter indført egne principper for markedsføring, som skal medvirke til at etablere en mere ansvarlig markedsføring. Bryggeriforeningen har vedtaget principper for markedsføring over for børn og unge, som foreningens medlemmer har forpligtet sig til at følge; fødevarerindustrien har anbefalet sine medlemmer at følge særlige principper for markedsføring til børn. Og i forrige måned inviterede jeg detailhandelen til et møde, hvor formålet var at diskutere, hvordan detailhandelen også kan fremme sund levevis, og her blev jeg bestyrket i min tro på, at vi kan komme et godt stykke i den rigtige retning gennem dialog og samarbejde. En samlet detailhandel kom med en plan indeholdende 13 indsatspunkter, der på forskellig måde kan bidrage til at fremme sund levevis.

Kl. 16.50

Planen viser, at detailhandelen er klar til at tage et medansvar for at fremme sund levevis